پیشنهاد ایران به کشورهای بریکس برای لغو متقابل روادید،

نقشه راه گردشگری کشورهای بریکس امضاء شد

وزیران و مقامات مسئول کشورهای گروه اقتصادهای نوظهور موسوم به بریکس در پایان نشست دو روزه خود در مسکو، نقشه راه گردشگری کشورهای عضو را برای سال‌های ۲۰۲۴ تا ۲۰۲۶ میلادی امضا کردند. مدیرکل دفتر بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، آسان کردن ورود گردشگران از کشورهای عضو گروه بریکس را بر اساس نقشه راه این گروه ضروری دانست و گفت: لغو روادید بین کشورهای عضو به ویژه لغو گروهی گردشگری می‌تواند یکی از راه حل‌ها باشد.

توسعه گردشگری پایدار، تاثیر فناوری‌های مدرن، دیجیتالی شدن صنعت گردشگری، هتل‌داری و اوقات فراغت و هوش مصنوعی، چگونگی توسعه سیستم حمل و نقل و نگهداری و توسعه باغ‌ها و پارک‌های گردشگری از دیگر مباحث این مجمع بود.

گروه گردشگری –این نشست که نخستین مجمع گردشگری کشورهای بریکس محسوب می‌شد، با شرکت حضوری و ویدیوکنفرانس مقاماتی از جمهوری اسلامی ایران، روسیه، چین، هند، برزیل، آفریقای جنوبی، مصر، اتیوپی و امارات متحده عربی همراه بود.

مدیرکل دفتر بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در ارتباط ویدیوکنفرانس با این نشست به طرح دیدگاه‌های خود در راستای توسعه همکاری‌های گردشگری میان کشورهای بریکس پرداخت.

نقشه راه گردشگری بریکس در یک نگاه

نقشه راه گردشگری بریکس در ۶ محور به تصویب مقامات کشورهای عضو رسید. توسعه تماس‌های مستقیم میان سازمان‌های حوزه گردشگری و توریسم کشورهای عضو، مبادله گردشگران و معرفی متقابل جاذبه‌های گردشگری از محورهای کلیدی این نقشه راه است. در این نقشه راه همچنین به ضرورت نوآوری کشورهای عضو بریکس در خدمات‌رسانی به گردشگران، توسعه مهارت‌های مرتبط با صنعت گردشگری و توسعه توریسم پایدار پرداخته شده است.

توضیحات میزبان درباره سند اجلاس

وزیر توسعه اقتصادی روسیه در سخنانی در این نشست گفت: نقشه راه گردشگری بریکس منعکس کننده یک طرح توسعه پایدار برای چندین پروژه به طور همزمان است. ماکسیم رشتنیکوف افزود: ایجاد بستری برای راه حل‌های دیجیتال در زمینه گردشگری، توسعه برنامه‌ای برای توسعه شایستگی‌های اپراتورهای تور، ابتکار سبز بریکس در زمینه گردشگری و همچنین تعدادی رویداد برای توسعه روابط تجاری در حوزه گردشگری در این سند پیش‌بینی شده است. وی که کشورش ریاست دوره‌ای گروه بریکس در سال ۲۰۲۴ را برعهده دارد، همچنین گفت: بنابر تحلیل کارشناسان وزارت توسعه اقتصادی روسیه، ظرفیت سفرهای شهروندان کشورهای عضو بریکس به دیگر کشورهای عضو این گروه تا سال ۲۰۳۰ میلادی به ۲۰ میلیون نفر خواهد رسید. وزیر توسعه اقتصادی روسیه اضافه کرد: جریان مبادله گردشگری متقابل بین روسیه و کشورهای بریکس در چند سال گذشته رو به افزایش بوده است. در نیمه اول سال ۲۰۲۴ میلادی، جریان گردشگران از ۱.۵ میلیون نفر گذشت که چهار برابر بیشتر از سال گذشته است. این مقام روس خاطرنشان کرد: در بسیاری از مسائل، ما و کشورهای بریکس به روشی مشابه فکر می‌کنیم و در یک جهت حرکت می‌کنیم. رشتنیکوف تاکید کرد: در زمینه‌های خاصی مانند سرمایه‌گذاری، دیجیتالی‌سازی، بازاریابی و پرسنل، پتانسیل زیادی برای همکاری وجود دارد. من مطمئن هستم که تمام برنامه‌های مشخص شده به زودی اجرا می‌شود و پروژه‌های مشترک ما کمک قابل توجهی به توسعه نه تنها صنعت گردشگری، بلکه صنایع مرتبط مانند آموزش، حمل و نقل، نوآوری و فناوری‌های دیجیتال خواهد کرد.

وزیر توسعه اقتصادی روسیه در بخش دیگری از این نشست گفت: در بیشتر موارد، پروازهای مستقیم بین کشورهای بریکس به خوبی توسعه یافته و ورود گردشگران بدون ویزا به روسیه فراهم شده است. وی ادامه داد: ما در حال مذاکره و ساده کردن قوانین ورود به روسیه هستیم و در تلاش هستیم تا سیستم ویزا را با تعدادی از کشورهای خاورمیانه، آسیای جنوب شرقی، آفریقا و آمریکای لاتین ساده کنیم که مذاکرات مرتبط با این موضوع پیشرفت خوبی داشته است. رشتنیکوف اظهار داشت: یکی دیگر از ابزارهایی که گردشگری سازمان‌یافته را توسعه می‌دهد، سازوکار لغو روادید در مبادلات گروهی گردشگران است؛ روسیه چنین قراردادهایی با چین و ایران دارد و در حال کار بر روی امضای آن با هند است. در این نشست، وزیران و دیگر مقامات شرکت‌کننده از کشورهای جمهوری اسلامی ایران، چین، هند، برزیل، آفریقای جنوبی، مصر، اتیوپی و امارات متحده عربی به طرح دیدگاه‌های خود درباره چشم‌انداز آینده همکاری پرداختند.

پیشنهاد ایران به کشورهای بریکس برای لغو متقابل روادید

مدیرکل دفتر بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، آسان کردن ورود گردشگران از کشورهای عضو گروه بریکس را بر اساس نقشه راه این گروه ضروری دانست و گفت: لغو روادید بین کشورهای عضو به ویژه لغو گروهی گردشگری می‌تواند یکی از راه حل‌ها باشد. مسلم شجاعی در ارتباط ویدئوکنفرانس با محل برگزاری نخستین مجمع گردشگری بریکس که با حضور برخی مقامات کشورهای عضو این گروه در مسکو برگزار شد، افزود: پیش‌تر، جمهوری اسلامی ایران روادید گردشگران ۶ کشور از ۱۰ کشور عضو بریکس را لغو کرده است. وی ادامه داد: علاوه بر لغو روادید، باید به سازمان‌های هوایی خود در کشورها کمک و آنها را تشویق کنیم که تعداد پروازهای مستقیم بین کشورها را افزایش دهند.

این مقام وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در ادامه با تأکید بر اهمیت توجه به بخش خصوصی برای توسعه گردشگری میان کشورهای عضو گروه بریکس، گفت: هرچه اپراتورهای تور کشورها با یکدیگر بیشتر آشنا باشند، گردشگران بیشتری بین کشورهای عضو بریکس مبادله خواهند شد.

بازاریابی و تولید محتوا

شجاعی توجه به بازاریابی و استفاده از فناوری و دیجیتالی کردن محصولات و خدمات گردشگری بین کشورهای عضو بریکس را ضروری دانست و گفت: سومین پیشنهاد عملگرایانه من برای توسعه گردشگری در بریکس، تمرکز بر بازاریابی و تولید محتوای گردشگری مناسب است. تولید محتوا توسط گردشگران کشورها و انتشار آنهاف این روزها به اینفلوئنسر مارکتینگ و تور FAM معروف است. ما اخیراً در بازار چین اقدامی انجام داده ایم و تعداد گردشگران این کشور به ایران را نسبت به قبل از کووید ۱۹ بیش از ۳۵ درصد افزایش داده ایم. می دانیم که همه اعضای بریکس از این دست اقدامات موفق بسیاری دارند.

ظرفیت‌های ایران در بخش گردشگری

مدیرکل دفتر بازاریابی و توسعه گردشگری خارجی وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در ادامه به بخشی از ظرفیت‌های ایران در عرصه گردشگری اشاره کرد و گفت: رتبه دهم جهان با ۲۷ میراث جهانی ثبت شده در یونسکو که تخت جمشید یکی از آنهاست، رتبه پنجم جهان با ۲۴ میراث ناملموس جهان که نوروز یکی از آنهاست، تنوع قومیتی و فرهنگی، رویدادها و جشن های فراوان، مردمی مهمان نواز به عنوان مزیت رقابتی مهم و همچنین امنیت مثال زدنی از ظرفیت‌های گردشگری ایران است که در نظرات و پست‌های گردشگران (در شبکه‌های اجتماعی) نیز بازتاب یافته است. وی ادامه داد: همانطور که رئیس جمهور فقید کشورمان معتقد بود، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ایران می خواهد ورود گردشگران به ایران را تسهیل کند. بنابراین ما درها را باز کرده ایم. شجاعی با دعوت از شهروندان کشورهای عضو بریکس برای سفر به ایران گفت: امروز گردشگران بیش از ۴۰ کشور می توانند بدون ویزا به کشور ما سفر کنند؛ این کشورها بیش از نیمی از جمعیت جهان را تشکیل می دهند و برخی از آنها اعضای بریکس هستند. وی خاطرنشان کرد: ایران در سال گذشته توانست ۶.۴ میلیون گردشگر بین المللی جذب کند که نسبت به سال قبل از آن، ۵۰ درصد رشد داشته است. در مجمع گردشگری بریکس که ۳۱ خرداد و اول تیرماه ۱۴۰۳ برگزار شد، حدود ۳۰۰ شرکت‌کننده از ۹ کشور عضو بریکس در مسکو حاضر شدند تا با توجه به تغییر چشم‌انداز سیاسی در جهان و گرایش بسیاری از کشورها به سمت گردشگری داخلی و تضعیف روابط در چارچوب جریان‌های گردشگری، به ویژه پس از همه‌گیری کرونا، با شرحی از واقعیت‌های جدید گردشگری، به راه‌کارهای تقویت صنعت گردشگری کشورهای عضو بریکس بیاندیشند. شرکت‌کنندگان این مجمع همچنین درباره پروژه‌ها، محصولات و خدمات گردشگری مذاکره کردند و چشم‌انداز همکاری را به بحث گذاشتند. توسعه گردشگری پایدار، تاثیر فناوری‌های مدرن، دیجیتالی شدن صنعت گردشگری، هتل‌داری و اوقات فراغت و هوش مصنوعی، چگونگی توسعه سیستم حمل و نقل و نگهداری و توسعه باغ‌ها و پارک‌های گردشگری از دیگر مباحث این مجمع بود. مجمع گردشگری بریکس از سوی وزارت توسعه اقتصادی روسیه به طور مشترک با دولت مسکو برگزار شد. گروه اقتصادهای نوظهور موسوم به بریکس در سال ۲۰۰۶ با مشارکت برزیل، روسیه، هند و چین تأسیس شد. آفریقای جنوبی در سال ۲۰۱۰ به این گروه پیوست. در دی ماه سال ۱۴۰۲ همزمان با ژانویه – ماه نخست– ۲۰۲۴ میلادی جمهوری اسلامی ایران، عربستان سعودی، مصر، اتیوپی و امارات متحده عربی به صورت رسمی به این گروه پیوستند. ریاست دوره‌ای سالانه بریکس در اول ژانویه ۲۰۲۴ (دی‌ماه ۱۴۰۲) به روسیه واگذار شد. در این دوره، مسکو موضوعاتی در سه بخش شامل سیاست و امنیت، اقتصاد و مسائل مالی و روابط فرهنگی و بشردوستانه را در اولویت قرار داده است. بیش از ۲۵۰ رویداد بریکس در بیش از ۱۰ شهر روسیه در سال ۲۰۲۴ برنامه ریزی شده است. رویداد اصلی، اجلاس سران بریکس در کازان در ۲۲ تا ۲۴ اکتبر (اول تا سوم آبان ۱۴۰۳) برگزار خواهد شد.

«آب پاشونک» جشنی برای بلندترین روز سال

بهروز بیگوند

گروه گردشگری –جشن‌های قدیمی ایرانی نقش مهمی برای آشنایی با فرهنگ دیرین مردم ایران‌زمین دارد که علاوه بر نمایان کردن وجوه مختلف فرهنگ عامه می‌تواند نشان‌دهنده بخشی از آداب و رسومی باشد که بیشتر بر اساس تغییر فصل‌ها و زندگی مبتنی بر کشاورزی شکل گرفته بود. نوعی از زندگی که وابسته به مواهب طبیعی از جمله باد، باران، زمین و... بود و همین سبب می‌شد طبیعت و تغییرات وابسته به آن نقش مهمی در زندگی مادی و معنوی افراد داشته باشد و بر همین اساس مناسبت‌هایی وابسته به گرامی‌داشتِ همین مواهب، شکل گرفتند. علی‌رغم اینکه همچنان ابعاد مهمی از زندگی انسان‌ها وابسته به همین مواهب طبیعی است اما به نظر می‌رسد آنچه که در حال فراموشی است بخشی از آیین‌های شکرگزاری برای این نعمت‌هاست. آیین‌هایی که گاه رنگ و بوی جشن به خود گرفته و گاه با آدابی خاص تبدیل به نوعی عبادت شده بودند که این روزها رد محوی از آنها را تنها می‌توان در میان کتاب‌ها و مقالات پیدا کرد. با این وجود برخی از جشن‌ها نیز با تغییرات ساختاری، ماهیتی امروزی‌تر پیدا کردند و توانستند راه خود را در زندگی روزمره فعلی افراد باز کنند. هرچند در این میان حذف برخی از آیین‌ها و یا اضافه شدن آیین‌هایی دیگر، در مواردی جشن را از اصالت اولیه خود دور کرده است اما با این حال بازهم می‌توان امیدوار بود که حتی با وجود تغییرات اعمال شده بتوان جلوی فراموشی کلی این آیین‌ها را گرفت. البته علاوه بر ابعاد مردمی برگزاری این آیین‌ها نمی‌توان از نقش سیاست‌گذاری‌ها و تصمیم گیری‌ها در برگزاری درست و اصولی این جشن‌ها غافل شد تا شاهد برخوردهای سلبی مشابه آنچه که در اوایل دهه ۹۰ به دنبال آب‌بازی دختران و پسران برای جشن «چله تابستان» در یکی از بوستان‌های تهران رخ داد نباشیم. اول تیرماه، نخستین روز تابستان و بلندترین روز سال است. هرچند در سال‌های اخیر تغییرات اقلیمی سبب شده که در میانه فصل بهار هوا گرم شود و بارش باران هم کاهش یابد اما در گذشته چنین نبود و همین باعث می‌شد نخستین روز تابستان به عنوان نمادی برای آغاز گرمای هوا در نظر گرفته شود تا بر این اساس افراد برای طلب باران و گرامی داشتن جایگاه «آب» در زندگی خود جشن و آیین‌هایی برگزار کنند.

«جشن آب» یا «جشن اول تابستان» در نخستین روز تابستان برگزار می‌شود. در گذشته اعتقاد بر این بود که در این روز خورشید به بالاترین جایگاه خود می‌رسد و به همین دلیل مراسم آب‌پاشی و یا آب ریزگان در صحرا برگزار می‌شد. این جشن در گویش‌های مختلف با عناوین دیگری شناخته می‌شود چنانچه در برخی نواحی خراسان بزرگ و حتی افغانستان این جشن را «گوجه عروس» یا «گل عروس» می‌نامند و به این مناسبت به نوعروسان میوه‌های نوبرانه به همراه سبزی، کاهو، آرد و نبات هدیه می‌دهند. علت هدیه دادن میوه نوبرانه این است که این جشن همزمان با به بار نشستن درختان و رسیدن میوه‌ها برگزار می‌شود. از سوی دیگر برخی بر این باور بودند که در نخستین روز تابستان (اورمزد)، گروه زیادی از ایرانیان برای پاسداری از ارزش‌های ملی و دینی جان خود را فدا کرده‌اند، به همین دلیل در این روز مراسم ویژه «پُرسه» را برگزار می‌کردند. در بامداد روز پرسه که البته این روزها توسط زرتشتیان ۲۹ خردادماه برگزار می‌شود، افراد به نیایشگاه‌ها می‌روند و یاد و خاطره درگذشتگان را گرامی می‌دارند. در این مراسم زنان شاخه‌هایی از برگ سبزِ مورد، شمشاد، عود و یا کُند را کنار سفره پُرسه قرار می‌دهند. در این سفره میوه، سینی لُرک و ظرفی از مخلوط قهوه (پودر قهوه، آرد نخود، پودر قند و پودر هل) و ظرف دیگری از بلورهای نبات می‌گذارند. در طول برگزاری مراسم نیز در آتشدان کنار سفره کُندر و چوب سندل بر آتش می‌پاشند تا هوای محیط خشبو و مطبوع شود.
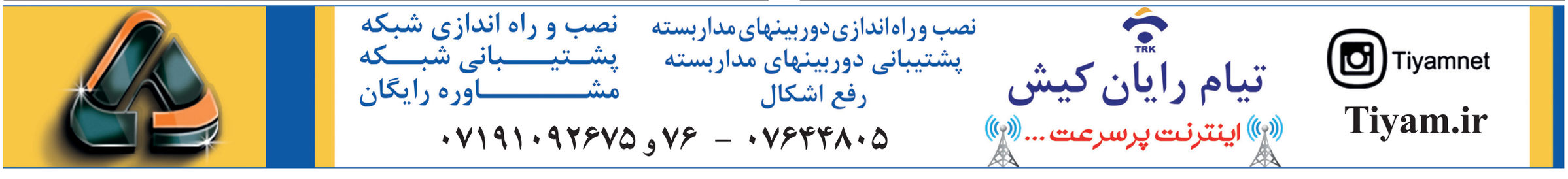
هرچند این جشن که با عنوان «آب پاشونک» هم از آن یاد می‌شود به قوت گذشته برگزار نمی‌شود، اما با تفاوت‌های اندکی هنوز هم در برخی نقاط کشور اجرا می‌شود. به عنوان مثال در شهرستان فراهان مردم در این روز به امامزاده احمدبن‌علی در روستای زلف‌آباد می‌روند و پس از مراسم شکرگزاری و زیارت امامزاده به آب‌پاشی، آب‌بازی، پختن آش رشته و دلمه مشغول می‌شوند.